

Iekšlietu ministrija

Čiekurkalna 1. līnija 1 k-2, Rīga, LV-1026; tālr. 67219263; e-pasts: pasts@iem.gov.lv; www.iem.gov.lv

Rīgā

03.06.2021

Nr.1-57/1485

Labklājības ministrijai

Uz 20.05.2021

Nr.19 14.§

Par likumprojektu
“Grozījumi Invaliditātes likumā”
(VSS-469)

Iekšlietu ministrija ir izvērtējusi likumprojektu “Grozījumi Invaliditātes likumā” (turpmāk – likumprojekts) un atbalsta tā tālāko virzību, izsakot šādu iebildumu.

1. Atbilstoši likumprojekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) (turpmāk – anotācija) I sadaļas 2. punktam pamatojums prokuratūrai apstrādāt Invaliditātes informatīvajā sistēmā (turpmāk – informācijas sistēma) iekļautos datus ir Kriminālprocesa likuma 244. panta otrajā daļā noteiktā nepieciešamība procesa virzītājam ņemt vērā aizdomās turētā vai apsūdzētā personību un citus apstākļus, izvēloties drošības līdzekli un izvērtējot noziedzīga nodarījuma raksturu un kaitīgumu, kā arī Kriminālprocesa likuma 596. panta regulējums, kas noteic, ka procesa virzītājs nosaka tiesas psihiatrisko ekspertīzi aizdomās turētajam vai apsūdzētajam, ja kriminālprocesā ir iegūtas ziņas par to, ka persona, kas slimojusi ar psihiskiem traucējumiem, izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, būdama nepieskaitāmības stāvoklī, vai saslimusi pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas. Savukārt kā datu apstrādes mērķis anotācijā ir norādīta nepieciešamība prokuratūrai nodrošināt minēto Kriminālprocesa likuma noteikumu īstenošanu personām, kurām noteikta invaliditāte, lai netiktu pieļauta lēmuma pieņemšana par nepamatotu un neatbilstošu procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanu personai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 27. panta pirmo daļu procesa virzītājs ir amatpersona vai tiesa, kas konkrētajā brīdī vada kriminālprocesu. Kriminālprocesa likuma 27. panta otrā daļa noteic, ka izmeklēšanā procesa virzītājs ir izmeklētājs vai izņēmuma gadījumā prokurors. Izmeklētājs atbilstoši Kriminālprocesa likuma 28. pantam ir izmeklēšanas iestādes amatpersona, kura ar izmeklēšanas iestādes vadītāja rīkojumu pilnvarota izdarīt izmeklēšanu

kriminālprocesā. Savukārt izmeklēšanas iestāžu uzskaitījums ir sniegts Kriminālprocesa likuma 386. pantā. Līdz ar to vēršama uzmanība uz to, ka visu Kriminālprocesa likuma 386. pantā minēto izmeklēšanas iestāžu izmeklētājiem kā procesa virzītājiem, izvēloties procesuālo piespiedu līdzekli kriminālprocesā, atbilstoši Kriminālprocesa 244. pantā noteiktajam, cita starpā jāņem vērā aizdomās turētās personas veselības stāvoklis un citi apstākļi. Tāpat ir norādāms, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 596. pantam tiesu psihiatrisko ekspertīzi aizdomās turētajam nosaka jebkuras izmeklēšanas iestādes procesa virzītājs. Savukārt gadījumā, ja persona sirgst ar psihiskiem traucējumiem un tā ir atzīta par nepieskaitāmu vai ierobežoti pieskaitāmu, izmeklētājs saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 401. panta pirmās daļas 4. punktu pabeidz izmeklēšanu ar rakstveida lēmumu, ierosinot turpināt procesu medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšanai un nododot krimināllietas materiālus prokuroram.

Tāpat vēlamies vērst uzmanību arī uz Kriminālprocesa likumā ietvarto regulējumu par īpaši aizsargājamo cietušo, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 96.¹panta pirmās daļas 2. punktam īpaši aizsargājamais cietušais ir arī persona, kura garīga rakstura vai cita veselības traucējuma dēļ pati nespēj izmantot savas procesuālās tiesības. Īpaši aizsargājamam cietušajam saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 96.¹panta piekto daļu ir tiesības ar procesa virzītāja atļauju piedalīties procesuālajās darbībās kopā ar uzticības personu. Kā arī ir jāņem vērā Kriminālprocesa likuma 83. panta pirmās daļas 1. punkta regulējums, kas paredz, ka aizstāvja piedalīšanās kriminālprocesā ir obligāta, ja tiesības uz aizstāvību ir ierobežoti pieskaitāmai personai.

Ievērojot minēto, kā arī likumprojekta anotācijā ietvarto pamatojumu, lai nodrošinātu Kriminālprocesa likumā noteikto noteikumu īstenošanu pret personām ar invaliditāti, piekļuve informācijas sistēmā iekļautajiem datiem ir nepieciešama ne tikai prokuratūrai, bet arī visām Kriminālprocesa likuma 386. pantā minētajām izmeklēšanas iestādēm.

Līdz ar to papildināt likumprojekta 2. pantā ietvarto Invaliditātes likuma 3.¹panta trešās daļas 31. punktu pirms vārda “prokuratūrām” ar vārdu “izmeklēšanas iestādēm un”.

Valsts sekretārs

Dimitrijs Trofimovs

Ieva Skirusa, 67219417
ieva.skirusa@iem.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU